

Ühtse haldusdokumendi suuniste 1. lisa

Euroopa Liidu riikide ülevaade

Euroopa Liidu liikmesriigid on loetletud Euroopa Liidu lepingu („ELi leping“) artiklis 52. Aluslepingute territoriaalset kohaldamisala on täpsustatud Euroopa Liidu toimimise lepingu („ELi toimimise leping“) artiklis 355. Aluslepingute territoriaalne kohaldamisala võib erineda asjaomase liikmesriigi poliitilisest territooriumist.

Euroopa Liidu liikmesriigid moodustavad tolliliidu. Euroopa Liidu tolliterritoorium on määratletud liidu tolliseadustiku artiklis 4. On territooriume, mis kuuluvad teatud liikmesriigile, kuid ei ole Euroopa Liidu tolliterritooriumi osad. Järelikult ei kohaldata tolliliidu eeskirju nende territooriumide suhtes. Asjaomaste riikide rahvusvaheliste kokkulepete kohaselt on Monaco ja Ühendkuningriigi suveräänsed baasipiirkonnad (Akrotiri ja Dhekelia) Küprosel Euroopa Liidu tolliterritooriumi osad, kuigi need ei kuulu aluslepingute territoriaalsesse kohaldamisalasse.

Ka käibemaksu ja aktsiiside kogumise puhul erineb territoriaalne kohaldamisala aluslepingute ja tolliterritooriumi territoriaalsest kohaldamisalast. Käibemaksu puhul on territoriaalne kohaldamisala määratletud nõukogu direktiivi 2006/112/EÜ (mis käsitleb ühist käibemaksusüsteemi) II jaotises (artiklid 5 kuni 8). Aktsiiside puhul on see määratletud nõukogu direktiivi 2008/118/EÜ (mis käsitleb aktsiisi üldist korda ja millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 92/12/EMÜ) artiklites 5 ja 6.

Euroopa Liidu statistiline territoorium on määratletud määruse (EÜ) nr 471/2009 (mis käsitleb ühenduse statistikat väliskaubanduse kohta kolmandate riikidega ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1172/95) artikli 2 punktis b. See on tolliterritooriumiga identne, v.a Helgoland saar, mis ole tolliterritooriumi osa, aga kuulub statistilise territooriumi alla.

Impordi-, ekspordi- ja transiidideklaratsiooni täitmiseks on oluline teada asjaomaste territooriumide staatust. Teatav tollideklaratsioon esitatav teave sõltub kõnealusest staatusest.

Käesolevas lisas on loetletud kõik liikmesriigid ja sõltuvad territooriumid ning kolmandad riigid, kellega on sõlmitud konkreetsed tollivormistuse kokkulepped.

Lisa on struktureeritud territooriumi hõlmamise kriteeriumide alusel:

1. ELi liikmesriigid
2. liikmesriikide territooriumid, mida on konkreetselt mainitud liidu tolliseadustikus, nõukogu direktiivis 2008/118 või direktiivis 2006/112
3. ülemeremaad ja -territooriumid
4. muud ELi liikmesriigist sõltuvad territooriumid
5. kolmandad riigid, kellega liit või liikmesriik on sõlminud konkreetsed tollivormistuse kokkulepped

Käesoleva lisaga hõlmatud ülemeremaad ja -territooriumid on ELi toimimise lepingu artikli 355 kohaselt Euroopa Liiduga assotsieerunud. Need on loetletud ELi toimimise lepingu II lisas.

Fääri saared ja Gibraltar ei kuulu ühtegi kategooriasse 1 kuni 3. Nad on seepärast loetletud eraldi kategoorias „muud ELi liikmesriigist sõltuvad territooriumid“.

ELi liikmesriigist sõltuvate territooriumide puhul on tabeli read järjestatud liikmesriigi riigikeelse nime alusel.

1. ELi liikmesriigid

A Liikmesriik	B Tähtkood (1)	D Territoriaalne kohaldamisala (2)	E Tolliterritoorium	F Käibemaksuteritoorium	G Aktsiisiterritoorium	H Statistiline territoorium
Belgia	BE	Jah	Jah	Jah	Jah	Jah
Bulgaaria	BG	Jah	Jah	Jah	Jah	Jah
Tšehhi Vabariik	CZ	Jah	Jah	Jah	Jah	Jah
Taani	DK	Jah	Jah	Jah	Jah	Jah
Saksamaa	DE	Jah	Jah	Jah	Jah	Jah
Eesti	EE	Jah	Jah	Jah	Jah	Jah

A Liikmesriik	B Tähtkood (1)	D Territoriaalne kohaldamisala (2)	E Tolliterritoorium	F Käibemaksuteritoorium	G Aktsiisiterritoorium	H Statistiline territoorium
Iirimaa	IE	Jah	Jah	Jah	Jah	Jah
Kreeka	GR	Jah	Jah	Jah	Jah	Jah
Hispaania	ES	Jah	Jah	Jah	Jah	Jah
Prantsusmaa	FR	Jah	Jah	Jah	Jah	Jah
Horvaatia	HR	Jah	Jah	Jah	Jah	Jah
Itaalia	IT	Jah	Jah	Jah	Jah	Jah
Küpros (3)	CY	Jah	Jah	Jah	Jah	Jah
Läti	LV	Jah	Jah	Jah	Jah	Jah
Leedu	LT	Jah	Jah	Jah	Jah	Jah
Luksemburg	LU	Jah	Jah	Jah	Jah	Jah
Ungari	HU	Jah	Jah	Jah	Jah	Jah
Malta	MT	Jah	Jah	Jah	Jah	Jah
Madalmaad	NL	Jah	Jah	Jah	Jah	Jah
Austria	AT	Jah	Jah	Jah	Jah	Jah
Poola	PL	Jah	Jah	Jah	Jah	Jah
Portugal	PT	Jah	Jah	Jah	Jah	Jah
Rumeenia	RO	Jah	Jah	Jah	Jah	Jah
Sloveenia	SI	Jah	Jah	Jah	Jah	Jah
Slovakkia	SK	Jah	Jah	Jah	Jah	Jah
Soome	FI	Jah	Jah	Jah	Jah	Jah
Rootsi	SE	Jah	Jah	Jah	Jah	Jah
Ühendkuningriik	GB	Jah	Jah	Jah	Jah	Jah

2. Liikmesriikide territooriumid, mida on konkreetselt mainitud liidu tolliseadustikus, nõukogu direktiivis 2008/118 või direktiivis 2006/112

A Territoorium (Liikmesriik)	B Tähtkood (1)	D Territoriaalne kohaldamisala (2)	E Tolliterritoorium	F Käibemaksuteritoorium	G Aktsiisiterritoorium	H Statistiline territoorium
Büsingen (4) (Saksamaa)	CH	Jah	Ei	Ei	Ei	Ei
Helgoland (Saksamaa)	DE	Jah	Ei	Ei	Ei	Jah

A Territoorium (Liikmesriik)	B Tähtkood (1)	D Territoriaal- e kohaldamis- ala (2)	E Tolliterritoorium	F Käibemaksuter- ritoorium	G Aktsiisiterritoorium	H Statistiline territoorium
Kanaari saared (5, 6) (Hispaania)	ES	Jah	Jah	Ei	Ei	Jah
Ceuta (Hispaania)	XC	Jah	Ei	Ei	Ei	Ei
Melilla (Hispaania)	XL	Jah	Ei	Ei	Ei	Ei
Prantsuse Guajaana (7) (Prantsusmaa)	FR	Jah	Jah	Ei	Ei	Jah
Guadeloupe (7) (Prantsusmaa)	FR	Jah	Jah	Ei	Ei	Jah
Martinique (7) (Prantsusmaa)	FR	Jah	Jah	Ei	Ei	Jah
Mayotte (7) (Prantsusmaa)	YT	Jah	Jah	Ei	Ei	Jah
Réunion (7) (Prantsusmaa)	FR	Jah	Jah	Ei	Ei	Jah
Saint-Martin (Prantsuse osa) (7) (Prantsusmaa)	FR	Jah	Jah	Ei	Ei	Jah
Athose mägi (Kreeka)	GR	Jah	Jah	Ei	Jah	Jah
Campione d'Italia (8) (Itaalia)	CH	Jah	Ei	Ei	Ei	Ei
Livigno (Itaalia)	IT	Jah	Ei	Ei	Ei	Ei
Lugano järv (9) (Itaalia)	IT	Jah	Ei	Ei	Ei	Ei
Jungholz ja Mittelberg (Kleines Walsertal) (10) (Austria)	AT	Jah	Jah	Jah	Jah	Jah
Ahvenamaa (Soome)	FI	Jah	Jah	Ei	Ei	Jah
Akrotiri ja Dhekelia (Ühendkuningriik)	CY	Ei	Jah	Jah	Jah	Jah
Kanalisaared (11) (Ühendkuningriik)	GB	Ei	Jah	Ei	Ei	Jah
Mani saar (Ühendkuningriik)	GB	Ei	Jah	Jah	Jah	Jah

3. Ülemeremaad ja -territooriumid

A Riik/territoorium	B Tähtkood (1)	D Territoriaal- e kohaldamis ala (2)	E Tolliterritoorium	F Käibemaksuter- ritoorium	G Aktsiisiterritoorium	H Statistiline territoorium
Gröönimaa	GL	Ei	Ei	Ei	Ei	Ei
Prantsuse Polüneesia	PF	Ei	Ei	Ei	Ei	Ei
Prantsuse Lõuna- ja Antarktika-territooriumid	TF	Ei	Ei	Ei	Ei	Ei
Uus-Kaledoonia ja sõltkonnad	NC	Ei	Ei	Ei	Ei	Ei
Saint-Barthélemy	BL	Ei	Ei	Ei	Ei	Ei
Saint-Pierre ja Miquelon	PM	Ei	Ei	Ei	Ei	Ei
Wallis ja Futuna	WF	Ei	Ei	Ei	Ei	Ei
Aruba	AW	Ei	Ei	Ei	Ei	Ei
Bonaire	BQ	Ei	Ei	Ei	Ei	Ei
Curaçao	CW	Ei	Ei	Ei	Ei	Ei
Saba	BQ	Ei	Ei	Ei	Ei	Ei
Sint Eustatius	BQ	Ei	Ei	Ei	Ei	Ei
Sint-Maarten	SX	Ei	Ei	Ei	Ei	Ei
Anguilla	AI	Ei	Ei	Ei	Ei	Ei
Bermuda	BM	Ei	Ei	Ei	Ei	Ei
Briti Antarktise ala	AQ	Ei	Ei	Ei	Ei	Ei
Briti India ookeani ala	IO	Ei	Ei	Ei	Ei	Ei
Briti Neitsisaared	VG	Ei	Ei	Ei	Ei	Ei
Kaimanisaared	KY	Ei	Ei	Ei	Ei	Ei
Falklandi saared	FK	Ei	Ei	Ei	Ei	Ei
Monteserrat	MS	Ei	Ei	Ei	Ei	Ei
Pitcairn	PN	Ei	Ei	Ei	Ei	Ei
Lõuna-Georgia ja Lõuna-Sandwichi saared	GS	Ei	Ei	Ei	Ei	Ei
Saint Helena ja sõltkonnad	SH	Ei	Ei	Ei	Ei	Ei
Turks ja Caicos	TC	Ei	Ei	Ei	Ei	Ei

4. Muud ELi liikmesriigist sõltuvad territooriumid

A Riik/territoorium	B Tähtkood (1)	D Territoriaal- e kohaldamis- ala (2)	E Tolliterritoorium	F Käibemaksuter- ritoorium	G Aktsiisiterritoorium	H Statistiline territoorium
Fääri saared	FO	Ei	Ei	Ei	Ei	Ei
Gibraltar (12)	GI	Jah (13)	Ei	Ei	Ei	Ei

5. Kolmandad riigid, kellega liit või liikmesriik on sõlminud konkreetsed tollivormistuse kokkulepped

A Riik/territoorium	B Tähtkood (1)	D Territoriaal- e kohaldamis- ala (2)	E Tolliterritoorium	F Käibemaksuter- ritoorium	G Aktsiisiterritoorium	H Statistiline territoorium
Andorra (14)	AD	Ei	Ei	Ei	Ei	Ei
Monaco	FR	Ei	Jah (15)	Jah	Jah	Jah
San Marino (16)	SM	Ei	Ei	Ei	Ei (17)	Ei

- Asjaomased riigikoodid avaldatakse korrapäraselt *Euroopa Liidu Teatajas*, lähtudes Euroopa Parlamendi ja nõukogu 6. mai 2009. aasta määruse (EÜ) nr 471/2009 (mis käsitleb ühenduse statistikat väliskaubanduse kohta kolmandate riikidega ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1172/95) artikli 5 lõikest 2. Kõige uuemad andmed on avaldatud komisjoni 27. novembri 2012. aasta määruses (EL) nr 1106/2012, millega rakendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 471/2009 (mis käsitleb ühenduse statistikat väliskaubanduse kohta kolmandate riikidega) seoses riikide ja territooriumide nomenklatuuri ajakohastamisega (ELT L 328, 28.11.2012, lk 7–15). Riikide ja territooriumide kodeerimise aluseks on kehtiv ISO alfa-2 standard niivõrd, kui võrd see on kooskõlas ühenduse õigusaktide nõuetega. Riigikoodide täielik loetelu on esitatud korrapäraselt ajakohastatud õigusaktides, mis käsitlevad ühenduse väliskaubandusstatistika ja liikmesriikidevahelise kaubanduse statistika riikide ja territooriumide nomenklatuuri ning mis on avaldatud [GEONOMi](#) veebilehel.
- Selles veerus on näidatud, kas riik või territoorium kuulub ELi lepingu (artikkel 52) ja ELi toimimise lepingu (artikkel 355) territoriaalse kohaldamisala alla.
- Määruses (EÜ) nr 866/2004 sätestatakse tingimused, mille alusel kaupu, mis on täielikult saadud aladelt, mille üle Küprose Vabariigi valitsusel puudub tegelik kontroll, või mis on läbinud viimase olulise majanduslikult põhjendatud töötlemise või toimingut selleks seadestatud ettevõttes aladel, mille üle Küprose Vabariigi valitsusel puudub tegelik kontroll, võib tuua Küprose Vabariigi valitsuse kontrolli all olevatele aladele liidu kaupadena.
Vastupidises suunas, s.t Küprose Vabariigi valitsuse kontrolli all olevatelt aladelt aladele, mille üle Küprose Vabariigi valitsusel puudub tegelik kontroll, veetavate kaupade puhul ei nõuta ekspordiformaalsusi ning kõnealuse kauba puhul ei maksta põllumajandustoetusi, sest kogu Küprose Vabariigi territoorium ühines 2004. aasta mais Euroopa Liiduga.
- Saksamaa enklaavi Büsingen am Hochrhein ümbritseb Šveits. Saksamaa Liitvabariigi ja Šveitsi Konföderatsiooni vahel 23. novembril 1964. aastal sõlmitud lepingu kohaselt kuulub Büsingen Šveitsi ja mitte liidu tolliterritooriumi alla. Ka ei ole Büsingen hõlmatud ELi käibemaksu- ega aktsiisiterritooriumiga.
- Kanaari saared on: Lanzarote, Fuerteventura, Gran Canaria, Tenerife, La Gomera, El Hierro ja La Palma.
- Nõukogu direktiivi 2008/118/EÜ artikli 5 lõike 4 kohaselt võib Hispaania deklaratsiooniga teatada, et kõnealust direktiivi ja artiklis 1 nimetatud direktiive kohaldatakse Kanaari saarte suhtes kõikide või mõnede aktsiisikaupade puhul. Seni ei ole Hispaania sellist deklaratsiooni esitanud.

7. Nõukogu direktiivi 2008/118/EÜ artikli 5 lõike 5 kohaselt võib Prantsusmaa deklaratsiooniga teatada, et kõnealust direktiivi ja artiklis 1 nimetatud direktiive kohaldatakse ülemeredepartemangude suhtes kõikide või mõnede aktsiisikaupade puhul. Seni ei ole Prantsusmaa sellist deklaratsiooni esitanud.
8. Itaalia enklaavi Campione d'Italia ümbritseb Šveitsi territoorium.
9. Lugano järve Itaaliale kuuluv osa, s.o kaldast kuni Ponte Tresa ja Porte Ceresio vahelise vööndi poliitilise piirini, ei ole hõlmatud tolli-, käibemaksu ega aktsiisiterritooriumiga.
10. Jungholz ja Mittelberg moodustavad Austria enklaavi, mis on juurdepääsetav üksnes Saksamaa territooriumilt. Sellise aktsiisikauba liikumist, mille lähte- või sihtkoht on Jungholz või Mittelberg, käsitatakse sellise kauba liikumisena, mille lähte- või sihtkoht on Saksamaa.
11. Kanalisaared on: Alderney, Jersey, Guernsey, Sark, Herm ja Les Minquiers.
12. Gibraltar on Briti ülemereterritoorium, mis asub Pürenee poolsaare lõunapoolseima tipu lähedal.
13. ELi lepingut ja ELi toimimise lepingut kohaldatakse Gibraltariga suhtes kooskõlas ELi toimimise lepingu artikli 355 lõikega 3.
14. Andorra on loonud ELiga tolliliidu harmoneeritud süsteemi gruppidesse 25 kuni 97 kuuluvate kaupade jaoks. Harmoneeritud süsteemi gruppidesse 1 kuni 24 kuuluvate Andorrast pärit kaupade suhtes kohaldatakse ELis sooduskorda.
15. Monaco moodustab Prantsusmaaga tolliliidu vastavalt Pariisis 18. mail 1963. aastal sõlmitud tollikonventsioonile. Seega on Monaco territoorium liidu tolliterritooriumi osa.
16. San Marino on loonud ELiga tolliliidu.
17. Aktsiisi osas on kokkulepe, et registreeritud kaubasaaja või volitatud laopidaja aktsiisilubasid taotlevatele San Marino ettevõtjatele annavad load Itaalia tolliasutused, kes väljastavad neile ja nende maksuladudele SEED-numbrid. Nende aktsiisikaupade liikumise (nt lähetamine, laekumine, eksport, import) suhtes võib kohaldada aktsiisikaupade liikumise ja kontrollisüsteemi EMCS samamoodi, nagu ELi-sisese liikumise suhtes. San Marino ei ole aga kohustatud aktsiisi käsitlevat õigustikku riigisisestelt kohaldama (aktsiisi miinimummäärad). Itaaliaga on sõlmitud kahepoolsed määrasid käsitlevad kokkulepped.